

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. κ. Υπουργούς:

- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
 - Υγείας

Θέμα: «Υιοθέτηση συστήματος επισήμανσης προϊόντων διατροφής με σήματα όπως το Nutri-Score»

Η εισαγωγή ενός ενιαίου συστήματος διατροφικής δήλωσης στις ετικέτες τροφίμων συζητείται επί του παρόντος στα Κράτη Μέλη (Κ-Μ) της ΕΕ. Η δε κατηγοριοποίηση σε διατροφικά περιγράμματα (nutrient profile) εκκρεμεί από το 2009 με το άρθρο 4 του κανονισμού 1924/2006. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην «Στρατηγική Από το αγρόκτημα στο πιάτο Τα τρόφιμά μας, η υγεία μας, ο πλανήτης μας, το μέλλον μας», πρότείνει να αναπτυχθεί στο πλαίσιο της ΕΕ ένα ουσιαστικό σύστημα σήμανσης τροφίμων υποχρεωτικό από όλα τα Κράτη Μέλη.

Ταυτόχρονα όμως, διάφορα Κ-Μ εξετάζουν ή ακόμη υιοθετούν προαιρετικά το προωθούμενο σύστημα επισήμανσης τροφίμων Nutri-Score που βασίζεται στην χρωματική κατηγοριοποίηση των προϊόντων με βάση τη διατροφική τους ποιότητα ώστε να συμβάλει μέσω της ανάλογης επισήμανσης στην ενημέρωση των καταναλωτών για τη σωστή επιλογή “υγιεινών τροφών. Συγκεκριμένα δε, το Nutri-Score είναι μια διατροφική ετικέτα στο μπροστινό μέρος της συσκευασίας, η οποία αποτυπώνει χρωματικά την συνολική θρεπτική αξία των τροφίμων και ποτών. Βασίζεται σε μια κλίμακα 5 χρωμάτων και γραμμάτων (το Α είναι πράσινο για να αντιπροσωπεύει την καλύτερη διατροφική ποιότητα ενώ το Ε είναι σκούρο πορτοκαλί για να δείξει ότι είναι χαμηλότερης διατροφικής ποιότητας). Η στάθμιση των τροφών γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις θερμίδες, τις λιπαρές ύλες, το κορεσμένο λίπος, το αλάτι και τα σάκχαρα των τροφίμων, χωρίς να αξιολογείται συνολικά το διατροφικό προφίλ του τροφίμου.

Με τη χρήση αυτού του φαινομενικά απλού και εύληπτου συστήματος επισήμανσης όμως, υποτιμώνται προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας πολλά από τα οποία αποτελούν σημαντικό μέρος της γαστρονομικής μας κληρονομιάς και της μεσογειακής διατροφής.

Κατά τη γνώμη της Επιστημονικής Εταιρείας Εγκυκλοπαιδιστών της Ελιάς (4Ε) «αυτή η χρωματική βαθμολόγηση είναι μια υπερ-απλοποίηση, η οποία στη λογική του κοινού καταναλωτή συνδέεται αναπόφευκτα με την ιδέα ότι το κόκκινο είναι "κακό", το πράσινο είναι "καλό" και το πορτοκάλι είναι "αόριστο. Ο κίνδυνος που μπορεί να έχει αυτή η ταξινόμηση χρωμάτων είναι ότι το ελαιόλαδο μπορεί να πάρει μια «κακή» βαθμολογία για να είναι αποκλειστικά λιπαρό και ότι οι ελιές θα μπορούσαν να αποκτήσουν μια «κακή» βαθμολογία για το αλάτι.»

Έτσι, παραδοσιακά και πολλά ΠΟΠ - ΠΓΕ προϊόντα μας όπως το ελαιόλαδο, η φέτα και αρκετά άλλα τυροκομικά είδη, το μέλι, οι επιτραπέζιες ελιές έχουν προστιθέμενη αξία θρεπτικών συστατικών που δεν εκφράζεται αλλά αντίθετα αγνοείται σε αυτά τα διατροφικά συστήματα πληροφοριών, οδηγώντας πιθανόν έως και την παραπλάνηση.

Αποτέλεσμα μιας τέτοιας προσέγγισης σύμφωνα με τη γνώμη της Επιστημονικής Εταιρείας Εγκυκλοπαιδιστών της Ελιάς (4Ε) είναι προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας που έχουν μεγάλη περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες όπως το λάδι ή η φέτα και σάκχαρα όπως το μέλι, να κατατάσσονται στην ίδια προτελευταία ποιοτική κατηγορία μαζί με την κέτσαπ και προϊόντα τύπου κόλα.

Ταυτόχρονα όμως, υφίσταται έντονη ανησυχία ότι μια τέτοια προσέγγιση που υιοθετείται από μια σχετική πρωτοβουλία μεμονωμένων Κρατών Μελών καθιερώνει φραγμούς στο εμπόριο εντός της ενιαίας αγοράς της Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) και δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού για μια σειρά αγροτικών προϊόντων.

Για τον λόγο αυτό άλλωστε, η ΕΕ στις σχετικές με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας κανονιστικές πράξεις, υποχρεώνει τα Κράτη Μέλη να υποβάλλουν προτεινόμενους ισχυρισμούς στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων οι οποίοι και εξετάζονται προκειμένου η ΕΕ να καταλήξει ως προς τους επιτρεπόμενους ισχυρισμούς.

Επειδή, μια τέτοια προσέγγιση όπως το προωθούμενο σύστημα επισήμανσης τροφίμων Nutri-Score δεν λαμβάνει υπόψη ότι ο απλουστευμένος έστω χαρακτηρισμός

ενός συστατικού δεν σημαίνει απαραίτητα ότι οι ίδιες ιδιότητες μεταφέρονται στο τρόφιμο ή το προϊόν στο οποίο συμμετέχει (μία σύνθετη τροφή που το περιέχει).

Επειδή, πολλά γεωργικά προϊόντα έχουν προστιθέμενη αξία, η οποία αποκρυπτόμενη αφού δεν εκφράζεται αυτά τα διατροφικά συστήματα πληροφοριών ενδέχεται και να παραπλανεί όπως για παράδειγμα το ελαιόλαδο και οι επιτραπέζιες ελιές στα οποία το λίπος είναι ακόρεστο αλλά και η συγκέντρωση αντιοξειδωτικών και βιοδραστικών συστατικών πλούσια.

Επειδή, η υπεραπλούστευση που επιχειρείται από τέτοια όπως το nutriscore συστήματα είναι και αντιεπισημονική με την έννοια ότι δεν λαμβάνεται υπόψη η συνολική διατροφική αξία και άρα μπορεί να αποβεί εντέλει και παραπλανητική προς τον καταναλωτή

Επειδή, η υιοθέτηση ενός τέτοιου συστήματος από μεμονωμένα Κράτη Μέλη μπορεί να θέτει εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία τροφίμων στην εσωτερική αγορά, γεγονός που αντιβαίνει τους Κανόνες λειτουργίας της ΕΕ και αποτελεί μια ακόμη απειλή για κύρια εξαγωγίμα εθνικά μας προϊόντα

Επειδή είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί στο πλαίσιο της ΕΕ ένα ουσιαστικό σχέδιο επισήμανσης τροφίμων, το οποίο να μπορεί να υιοθετηθεί και να διαδοθεί εύκολα σε όλη την Ευρώπη, και ταυτόχρονα να είναι συνεπές με τους κανονισμούς της ΕΕ και να είναι πλήρως διαφανές προς τους καταναλωτές, το δε χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση του NUTRISCORE αναφέρεται στο Σχέδιο Δράσης της Στρατηγικής Farm to Fork (F2F)

Επειδή ένα τέτοιο σύστημα δεν πρέπει να υποσκάπτει άλλες πολιτικές της ΕΕ όπως η αναγνώριση, προώθηση και στήριξη των ΠΟΠ-ΠΓΕ και άλλων προϊόντων και πρέπει να μην οδηγεί στην καθιέρωση ενός μοντέλου διατροφικής ένδειας

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Ποιες οι επιπτώσεις μια τέτοιας υιοθέτησης του συστήματος επισήμανσης τροφίμων Nutri-Score από μεμονωμένα Κράτη Μέλη σε σημαντικά προϊόντα της Χώρας μας όπως ελαιόλαδο, ελιές, μέλι και φέτα και άλλα;**
- 2. Ποια είναι η θέση της Χώρας μας στις συζητήσεις για το προωθούμενο σύστημα επισήμανσης τροφίμων Nutri-Score σύμφωνα με το οποίο κατηγοριοποιούνται τα προϊόντα με βάση τη διατροφική τους ποιότητα;**

3. Σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν ώστε να τεκμηριώσει η Χώρα μας ισχυρισμούς υγείας για τα κύρια εθνικά μας προϊόντα και τα ΠΟΠ-ΠΓΕ, σύμφωνα με τον Καν 1169/2011, αλλά και να αντικρούσει συστήματα επισήμανσης των τροφίμων που δημιουργούν εσφαλμένη εντύπωση προς τους καταναλωτές για τα προϊόντα αυτά;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Αραχωβίτης Σταύρος

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη Ελένη

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γκιόλας Ιωάννης

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κασιμάτη Νίνα

Καφαντάρη Χαρά

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κων/νος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κων/νος

Μπουρνούς Ιωάννης

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Πολάκης Παύλος

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Σαρακιώτης Ιωάννης
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Ελισάβετ (Μπέττυ)
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τελιγιορίδου Ολυμπία
Τζούφη Μερόπη
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Χαρίτου Δημήτριος
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος